

Bildande av naturreservatet Lokeberga - Sälven

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade karta som naturreservat.

Grund för beslutet

Området med Garphytteåns och Lekhytteåns sammanflöde och utlopp i Svartån är naturgeografiskt intressant med djupa och väl utbildade raviner, vilka uppkommit genom att de båda åarna sikrit sig ner i finkorniga sedimentlager. Ravinlandskapet har sedan gammalt utgjort i huvudsak öppen betes- och slåttermark vilken utan aktiva röjningsarbeten och ett intensivt bete hotas av total igenväxning.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att för kännedom om landets natur skydda och bevara områdets landformer och geologi, samt genom lämpliga åtgärder återskapa ett öppet, betespräglat landskap, något som sedan långt tillbaka varit utmärkande för området. Genom reservatbildningen skall förutsättningar skapas för ökade möjligheter för besökande att uppleva områdets naturvärden.

Fastighet, socken och kommun

Reservatet omfattar fastigheten Skärmartorp 1:24 samt delar av fastigheterna Skärmartorp 1:17 och Sälven 12:1 i Hidinge jordregistersocken, samt del av fastigheten Lokeberga 1:1, 2:1 i Knista jordregistersocken, allt i Örebro kommun. De tre fritidshus med tillhörande tomter, varav en är avstyckad, som ligger inom reservatets yttergränser ingår inte i reservatet.

1974-04-26

11.111-822-75

Lägesbeskrivning

Reservatet är beläget omedelbart söder om Nidinge kyrka ca 20 km västsydväst Örebro inom ekonomiska kartbladet 10439 med tyningspunktskoordinaterna $x = 6568060$, $y = 1147130$ i rikets system 2,5 W Stockholm.

Arealuppgifter

Reservatet har en areal av ca 32 ha.

Initiativtagare

Länsstyrelsen har tagit initiativet till bildande av naturreservatet.

Markägare

Fastigheterna Skärmarorp 1:17 och Lekeberga 1:1, 2:1 ägs av Nils Drakenberg, Lekeberga, samt fastigheten Sälven 12:1 av Margareta Wennerlund, Sälvens gård. Fastigheten Skärmarorp 1:24 ägs av Örebro kommun.

Ärendets behandling

Området har inventerats av Anders Hohn på uppdrag av Länsstyrelsen. Markägarna har inte haft något att erinra mot bildande av naturreservat. Inom länsstyrelsen har upprättats förslag till skötselplan. Förslaget har efter revidering godkänts av markägarna och skötselrådet.

Statens naturvårdsverk och Örebro kommun har yttrat sig i ärendet. Samråd har skett med landsantikvarien.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter avseende förfogande över reservatet enligt 8 § naturvårdslagen

Det är förbjudet att

- 1 - spränga, schakta, eller bedriva täkt i någon form. (För husbehov får dock täkt av grus ske i norra delen av den befintliga grustakten söder om kyrkogården)
- 2 - anordna upplag av annat slag än tillfälliga upplag av skogs- eller jordbruksprodukter i samband med områdets skötsel
- 3 - utföra fyllning av något slag
- 4 - uppföra byggnad
- 5 - till hägnader använda enbart taggtråd
- 6 - plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning
- 7 - utföra avverkning eller röjning i annan utsträckning än enligt godkänd skötselplan
- 8 - anlägga vägar
- 9 - framdraga mark- eller luftledning
- 10 - låta beta området i annan utsträckning än som anges i fastställd skötselplan.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder mot att inom fastigheten Skärmartern 1:24 utföra sådana vatten- och avloppsanläggningar som erfordras för omkringliggande bebyggelse.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen

Markägare är skyldig tåla att anordningar vidtas för att vägleda besökarna inom reservatet, såsom stigar, broar, stängselgenomgångar och sanitära anordningar i enlighet med godkänd skötselplan.

I den mån markägare ej själv önskar utföra avverkning och röjning eller låta beta området i enlighet med fastställd skötselplan är han skyldig tåla att detta utföres genom förvaltarens försorg.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten

Det är förbjudet att

- 1 - göra upp eld på annat än härför anvisade platser
- 2 - gräva upp växter eller skada markvegetationen
- 3 - anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller annan liknande anordning

- 4 - medvetet störa djurlivet
- 5 - fiska
- 6 - medföra okopplad hund
- 7 - tälta eller uppställa husvagn
- 8 - parkera på annat än därför avsedda platser
- 9 - framföra cykel eller motordrivet fordon, annat än på vägen fram till P-platsen (gäller ej behörig trafik till fritidstugorna inom området)
- 10 - göra skada på hägnader eller andra anordningar
- 11 - medvetet störa betesdjuren

Härutöver skall på upplysningstavlor finnas vissa allmänt gällande föreskrifter till skydd för området.

D. Föreskrifter enligt 7 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

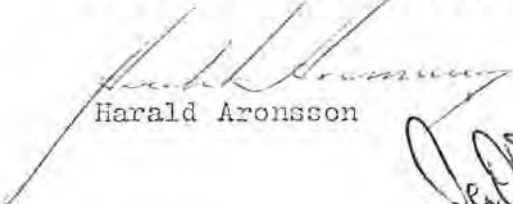
1. Syftet med vården och förvaltningen skall vara att återföra området till i huvudsak öppen betesmark med glesa bestånd av lövträd och buskar och därefter genom bete upprätthålla prägeln av hagmark inom området. Härigenom skapas samtidigt en nötningsvänlig markvegetation vilket möjliggör ett ökat utnyttjande av området för rekreation.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogade förslag till skötselplan daterad 1974-03-26.
3. Inom reservatet belägna fornlämningar skall utmärkas på karta. Landsantikvarien kan som komplement till skötselplanen meddela särskilda anvisningar för vården av dessa fornlämningar. Intill dess sådana anvisningar lämnas skall samråd ske med landsantikvarien innan åtgärder vidtages som berör fornlämning.
4. Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägarna.
5. Reservatet skall utmärkas i enlighet med statens naturvårdsverks anvisningar.

Besvärshänvisning (Kungl Maj:t - jordbruksdepartementet) enligt bilaga.

1974-04-26

11.111-822-73

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse fattat beslut, har förutom fördraganden byrådirektören Per Olov Fähr, även länsrådet Ove Sundelius, naturvårdsdirektören Ingvar Hallberg, överlantmätaren Sverker Jaensson, förste länsassessorn Nils Hakelier och byrådirektören Olle Karlsson deltagit. I styrelsens beslut har deltagit landshövdingen samt ledamöterna David Jonasson, Sven Jansson, Bert Henning, Eilerth Jivebäck, Gustaf Persson, Erik Persson, Sören Gunnarsson, Astrid Remmegård och Olle Skoog.

Harald Aronsson

Per Olov Fähr

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos Kungl Maj:t.

Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, yrke, postadress och telefonnummer.

Insända besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Jordbruksdepartementet, Fack, 103 20 STOCKHOLM 16.

Sändlista har ej scannats

Tillhör länsstyrelsens beslut
1974-04-26

NATURRESERVATET

LEKEBERGA - SÄLVEN

Utdrag ur ekonomiska kart-
bladet 104 39

Skala 1:10 000

++++ Gräns för reservatet

TW

LÄNSSTYRELSEN
I ÖREBRO LÄN

MILJÖVÅRDSSEKTOR

avdelningsdirektör
Gunnar Hallin

BESLUT

1 (2)

1989-10-02

231-8956-89

Gullspångs Kraft
Teknisk Service
Box 1643
701 16 ÖREBRO

Kopia till

- SNV
- BoV
- SVS
- FBM Örebro
- BNd Örebro
- N Drakenberg
- Mve

Tillstånd att lägga jordkabel inom naturreservatet
Lekeberga-Sälven (reg-nr 02 024) i Örebro kommun

Beslut

Länsstyrelsen medger, med stöd av 12 § naturvårdslagen, att befintlig luftledning ersätts med jordkabel i samma sträckning samt att den ena erforderliga kabelstolpen, med stag, placeras inom reservatområdet, omedelbart NO om fastigheten Skärmartorp 1:27. Bolagets ursprungliga önskemål att förlägga hela kabelsträckan och även den andra kabelstolpen på reservatmark lämnas utan bifall.

Vid markarbeten och transporter inom reservatet skall största möjliga försiktighet iakttas för att inte lämna onödiga spår i mark och vegetation.

Ärendets handläggning

Avståndet mellan bolagets ledning och närmaste byggnad - under uppförande på ovan nämnda privata fastighet - uppfyller inte starkströmsföreskrifternas krav om minstaavstånd. En kort sträcka av luftledningen måste därför ersättas med jordkabel, varför bolaget i en skrivelse 1989-09-04 begärt länsstyrelsens yttrande över ett förslag att dra ersättningskabeln på reservatmark, omedelbart utanför den privata fastigheten. Denna bildar en enklav inom reservatet.

Länsstyrelsen har besiktigat platsen, bl a 1989-09-18 tillsammans med representanter för bolaget, samt har haft samråd med markägaren till reservatområdet utanför den privata fastigheten.

Länsstyrelsen upptar bolagets skrivelse som en ansökan om undantag från reservatföreskrifterna. Vid telefonsamtal med bolagets Caj Forsström 1989-09-25 har han förklarat sig kunna acceptera att endast ovan angivna intrång får ske i reservatet.

Fotat med

Bedömning

Enligt reservatföreskrifterna får mark- eller luftledning ej framdras inom reservatet. Den aktuella luftledningen, som nu på en kortare sträcka måste

Exp-avg: 125 kr

RN 65681/14470

POSTADRESS
70186 ÖREBRO

BESÖKSADRESS
STORGATAN 23

TELEFON
VÄXEL 019-193000
FAX 019-193540

TELEFAX
019-138206
POSTGIRO
25188 7

1989-10-02

231-8956-89

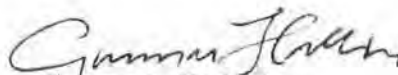
ersättas med kabel. fanns dock då reservatet bildades. Säkerhetskravet om ersättning med jordkabel faller helt utanför reservatområdet. Detta krav har aktualiserats av byggnationen inom den privata fastigheten, som skett i strid mot starkströmsföreskrifterna. Genom denna byggnation har även möjligheten att placera den ena kabelstolpen inom denna fastighet försvärats.

Länsstyrelsen bedömer att den skada som åsamkas reservatet om denna stolpe och en kortare del - ca 10 m - av kabeln placeras inom reservatområdet, i linjens nuvarande sträckning, kan accepteras. Om kabeln däremot i sin helhet läggs utanför den privata fastigheten riskerar bl a ett avsevärt antal ädla lövträd att skadas vid grävningen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och energidepartementet. Se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit avdelningsdirektör Per Olov Führt, beslutande, länsassessor Magnus Enhörning samt avdelningsdirektör Gunnar Hallin, föredragande.

Per Olov Führt

Gunnar Hallin

Bilaga: Hur man överklagar länsstyrelsens beslut

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut ska Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets nummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen sänder överklagandet vidare till

för prövning, om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni har begärt.

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

Skötselplan för naturreservatet Lekeberga-Sälven

2000-10-18

(Objektnr: 18 02 024)

Skötselplanen omfattar:

Skötselplanens syfte

Syftet med reservatsbildningen

Föreskrifter och administrativa data

Naturförhållanden

Skötselbestämmelser för delområden

Friluftsliv och turism

Dokumentation och uppföljning

Finansiering av skötselinsatser

Sammanfattning och prioriterade åtgärder

Karta

Planen är upprättad inom länsstyrelsen av Daniel Gustafson i oktober 2000 och utgör en revidering av tidigare gällande skötselplan från 1980.

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge naturvårdsförvaltaren anvisningar om bevarande av naturreservatets vetenskapliga värden. Planens mål och riktlinjer är långsiktiga och åtgärdsförslagen är översiktliga. För större åtgärder inom området skall en särskild åtgärdsplan upprättas som ansluter till angivna mål och översiktliga åtgärdsanvisningar.

SYFTET MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatet är enligt beslutet 1974 att skydda och bevara områdets geologiskt och naturgeografiskt intressanta bildningar samt att, efter genomgripande röjnings- och gallringsarbeten, med betesdrift upprätthålla ett i huvudsak öppet beteslandskap med enstaka träd och buskar och ställvis tätare, lundartade lövskogspartier.

FÖRESKRIFTER OCH ADMINISTRATIVA DATA

<i>Skyddsform:</i>	Naturreservat
<i>Beslutsdatum:</i>	1974-04-26
<i>Kommun:</i>	Lekeberg
<i>Registerområde:</i>	Lekeberg
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Fastigheten Skärmartorp 1:24 samt delar av fastigheterna Skärmartorp 1:17, Sälven 12:1, Lekeberga 1:1 och Lekeberga 2:1
<i>Läge:</i>	Hidinge och Knista socken, omedelbart söder och öster om Hidinge kyrka ca 20 km västsydväst Örebro.
<i>Area:</i>	33 ha
<i>Markägare:</i>	Enskilda
<i>Naturvårdsförvaltare:</i>	Länsstyrelsen

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. spränga, schakta eller bedriva täkt i någon form. (För husbehov får dock täkt av grus ske i norra delen av den befintliga grustäkten söder om kyrkogården.)
2. anordna upplag av annat slag än tillfälliga upplag av skogs- eller jordbruksprodukter i samband med områdets skötsel
3. utföra fyllning av något slag
4. uppföra byggnad
5. till hägnader använda enbart taggtråd
6. plöja eller utföra annan mekanisk bearbetning

7. utföra avverkning eller röjning i annan utsträckning än enligt godkänd skötselplan
8. anlägga vägar
9. framdraga mark- eller luftledning
10. låta beta området i annan utsträckning än som anges i fastställd skötselplan.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder mot att inom fastigheten Skärmartorp 1:24 utföra sådana vatten- och avloppsanläggningar som erfordras för omkringliggande bebyggelse.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägarens och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare är skyldig tåla att anordningar vidtages för att vägleda besökarna genom reservatet, såsom stigar, broar, stängselgenomgångar och sanitära anordningar i enlighet med godkänd skötselplan.

I den mån markägare ej själv önskar utföra avverkning och röjning eller låta beta området i enlighet med fastställd skötselplan är han skyldig tåla att detta utföres genom förvaltarens försorg.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. göra upp eld på annat än härför anvisade platser
2. gräva upp växter eller skada markvegetationen
3. anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller annan liknande anordning
4. medvetet störa djurlivet
5. fiska
6. medföra okopplad hund
7. tälta eller uppställa husvagn
8. parkera på annat än därför avsedda platser
9. framföra cykel eller motordrivet fordon, annat än på vägen fram till parkeringsplatsen (gäller ej behörig trafik till fritidsstugorna inom området)
10. göra skada på hägnader eller andra anordningar
11. medvetet störa betesdjuren.

NATURFÖRHÅLLANDEN

Djupt nedskurna i landskapet rinner Garphytteån och Lekhytteån ihop strax ovan utflödet i Svartån. Framför allt Garphytteån har ett särpräglad meanderlopp vilket på några ställen avbryts av kortare forssträckor. Åravinerna har oftast mycket branta sluttningar mot omgivande åkermark.

Området är till största delen betespräglad. Betesmarkerna är till stor del bevuxen med gles björkdominerad lövskog, men här finns även mer öppna partier. Några delar är av tätvuxen lundartad karaktär och ingår inte i betesmarkerna. Inom några delar av området finns mindre bestånd av gammal gran.

Av djurlivet inom området märks framför allt bävern som genom omfattande fällningar av främst asp och björk åstadkommit en viss förskjutning i trädslagsfördelningen inom området. Strömstare brukar övervintra inom området och har även enligt uppgift påträffats häckande längre uppströms ån.

Fram till 1940 användes större delen av ravinen som betesmark för kor. I början och slutet av 1800-talet har åtminstone västra delen av ravinen brukats som slåtteräng. Från 1940 till 1974 låg större delen av ravinen outnyttjad och tilläts växa igen. Vissa delar inom området väster om Garphytteån har sedan början av 1950-talet betats av får. Inom detta område har även viss röjning och gallring förekommit.

Området var innan restaureringsarbeten 1974-76 svårframkomligt p.g.a. den oftast täta och snåriga lövskogen samt årnas slingrande lopp. Dessutom fanns endast en bro över åarna. I samband med reservatsbildningen utfördes genomgripande restaureringsarbeten inom området varvid de igenvuxna tidigare betesmarkerna åter iordningställdes till öppna eller halvöppna betesmarker. Dessutom förbättrades framkomligheten i området genom att broar byggdes och stigar markerades.

Området hyser påfallande stora rekreations- och naturvärden och utgör idag ett omtyckt utflyktsmål framför allt under vår och försommar.

Omedelbart norr om området löper landsvägen Lanna – Hidinge k:a. Kyrkan ligger intill vägen omedelbart väster om åravinerna. Strax väster om Lekhytteån finns en större gård, Lekeberga. På platån i vinkeln mellan de båda åravinerna, ligger tre fritidsstugor.

SKÖTSELBESTÄMMELSER FÖR DELOMRÅDEN

Övergripande mål / kvalitetsmål

Naturtypen öppen betesmark har en minsta omfattning av 25 ha. Krontäckning av träd och buskar är 20 % i betesmarkerna.

Naturtypen lundskog har en minsta utbredning av 3 ha. Krontäckning av träd och buskar är minst 80 %. Död ved i olika former förekommer med i genomsnitt 14 m³ per ha.

Beskrivning, skötselmål och åtgärder för skötsel

Skötselområde 1, betesmark på platån, 2 ha

Beskrivning: Betesmark på flackare partier uppe på platån som ligger mellan Garphytteån och Lekhytteån. Området är nästan helt fritt från träd och buskar och marken är välbetad. I norra delen finns en parkeringsplats, vilken är obetad. Väster om parkeringen ligger ett gammalt grustag där viss täkt för husbehov fortfarande sker. Inte heller detta ingår i betesmarken. En grusväg leder till tre sommarstugetomter som inte ingår i reservatet.

Mål: Öppna betade gräsmarker med enstaka grupper av träd och buskar. I norr finns ytor för parkering och rastplats.

Underhållsåtgärder: Røjning av sly i betesmarken (ingår i betesåtagandet inom ramen för EU-stöd). Røjning av sly samt gräsklippning/slätter på obetade ytor.

Skötselområde 2, betesmark väster om platån, 13,5 ha

Beskrivning: Betesmark längs med Lekhytteån och väster om Garphytteån. Området är till stora delar bevuxet med ett glest björkdominerat trädskikt. I trädskiktet finns inslag av ask, asp, ek, lönn, alm, klibbal och hägg. Här finns också enstaka bokar och fågelbär, tallar och gamla spärrgreniga granar. Buskskiktet är mestadels glest, men här finns förutom unga lövträd t.ex. en, hägg och hassel. I vissa partier, främst längs åarna, finns fuktiga stråk som ibland översvämmas. Längst i söder finns ett obetat område med grillplats och vindskydd.

Mål: Bibehålles som betesmark. Bibehållande av befintligt träd- och buskskikt, i vissa delar kan viss förnygring eller urglesning behöva ske.

Underhållsåtgärder: Området skall betas. Røjning av sly (ingår i betesåtagandet inom ramen för EU-stöd). Rastplatsen längst i söder röjs och slättras/gräsklipps vid behov.

Skötselområde 3, betesmark öster om platån, 3 ha

Beskrivning: Betesmark mestadels i branta raviner längs Garphytteån, med glest trädskikt av främst björk. Här finns också enstaka äldre ask, asp, lönn, ek, sälg och gran. Längs ån dominerar gråal. I buskskiktet finns t.ex. ask, hägg och brakved. I den nordligaste delen finns ett igenväxande parti med mycket sly av ask, asp m.m. vilket kan ingå i betesmarken.

Mål: Bibehålles som betesmark. Bibehållande av befintligt träd- och buskskikt. I vissa delar kan viss förnygring eller urglesning behöva ske.

Engångsåtgärder: Røjning och gallring i den nordligaste delen varvid större ask, asp, ek, lönn och hägg gynnas. Marken överförs till betesmark.

Underhållsåtgärder: Området skall betas. Røjning av sly (ingår i betesåtagandet inom ramen för EU-stöd).

Skötselområde 4, betesmark öster om åarna, 11 ha

Beskrivning: Betesmark i omväxlande branta raviner och stora öppna gräsbevuxna ytor. Trädskiktet är mestadels gles och innehåller förutom björk även asp, lönn, hägg, rönn och gråal. Här finns även några stora ekar och stora spärrgreniga hagmarksgranar. I buskskiktet finns enstaka en, sälg, brakved och småträäd av de andra trädslagen.

Mål: Bibehålles som betesmark. Bibehållande av befintligt träd- och buskskikt. I vissa delar kan viss föryngring eller urglesning behöva ske.

Underhållsåtgärder: Området skall betas. Røjning av sly (ingår i betesåtagandet inom ramen för EU-stöd).

Skötselområde 5, igenväxande betesmark längst i söder, 1,5 ha

Beskrivning: Trädskiktet domineras av gråal och björk. Dessutom förekommer ek. I buskskiktet finns rönn, brakved, hägg, björk och gråal. Området är tidigare röjt, men åter igenslyat. Rikligt med bäverfällan och en del annan död ved förekommer i området.

Mål: Området kan överföras till betesmark med ett relativt tätt trädskikt av lövträd och med en relativt stor andel död ved, alternativt utvecklas fritt mot lövlund.

Engångsåtgärder: Vid överföring till betesmark: Røjning och gallring varvid ek, rönn, hägg och björk gynnas. Liggande och stående döda träd lämnas.

Underhållsåtgärder: Området kan ingå i betesområdet. Vid utveckling mot lövlund avverkas eventuellt inträngande gran.

Skötselområde 6, lund väster om kyrkogården, 1 ha

Beskrivning: Trädskiktet utgörs av äldre och yngre ask samt björk, gran, rönn, lönn och klibbal. Trädskiktet är väl slutet och buskskiktet därför dåligt utvecklat. Här finns dock förutom yngre ask, en del hassel, hägg och gran. Fältfloran utgörs av typisk lundflora.

Mål: Området bibehålles som lund, utan bete.

Underhållsåtgärder: Eventuellt inträngande gran avverkas.

Skötselområde 7, lund öster om kyrkogården, 1 ha

Beskrivning: Trädskiktet utgörs av mestadels ung gråal, björk, asp, ask, alm, lönn, rönn och hägg. En del äldre träd finns i området. Buskskiktet utgörs av en yngre generation av ovan nämnda lövträd. I ett hörn av området finns en yta bevuxen med ett tiotal gamla och spärrgreniga granar och nästan helt utan buskskikt. Genom området skär en ledningsgata, vilken till största delen är bevuxen med örnbräken och strutbräken.

Mål: Bibehållande av ett relativt tätt bestånd av lövträd och buskar. Bibehållande av dungen med gammal gran. I ledningsgatan gynnas strutbräken.

Underhållsåtgärder: Området skall inte ingå i betesområdet. Om så erfordras skall röjning av sly ske var tredje år. Eventuellt inträngande gran i lövbestånden avverkas.

Bränder

Uppkomna bränder skall släckas utan begränsning.

Vägar, ledningar, diken, grustäkt

Allmän och enskild väg gränsar till reservatet i norr respektive väster. Nödvändiga röjningar och dikesrensningar i anslutning till väg och i gräns mot främmande mark i väster och öster, får efter samråd med Länsstyrelsen utföras i den utsträckning som samrådet lämnar utrymme för. Kraftledningsgatan som skär genom reservatet får underhållas genom återkommande röjningar i samarbete med Länsstyrelsen. En smal grusväg leder genom reservatet till de tre sommarstugor vars tomter omges av reservatet. Invid parkeringen i norra delen av reservatet finns en grustäkt. Viss täkt av grus får ske för husbehov i norra delen av den befintliga grustäkten.

Faunavård, jakt

Stödåtgärder i form av holkuppsättning eller liknande får vidtas inom området. Utfodring av jaktbart vilt får inte förekomma. Jakt är inte upplåten inom reservatet. Jakt bör endast utföras i form av eftersöksjakt inom ramen för den av polismyndigheten organiserade eftersöksjakten.

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Övergripande mål

Reservatsområdet skall vara tillgängligt för allmänheten enligt allemansrättsliga principer med de begränsningar som framgår av föreskrifterna enligt punkt C i reservatsbeslutet. I den mån det inte strider mot bevarandeintressena är det tillåtet att med enkla anordningar, t.ex. markerade stigar, vägvisningar och informationstavlor, underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom reservatet.

Tillgänglighet

Allmänna landsvägen Lanna – Hidinge kyrka löper omedelbart norr om området.

Information och anläggningar

Information om det skyddade området skall lämnas på informationsskyltar. Länsstyrelsen svarar för produktion, uppsättning och underhåll av dessa skyltar. Skyltarna utformas enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Övrig information, såsom informationsbroschyrer, tas fram av Länsstyrelsen. I lämplig omfattning läggs informationen även ut på Länsstyrelsens hemsida på internet.

En informationstavla med plats för reservatsinformation skall finnas uppsatt innanför stängselövergången omedelbart sydväst om parkeringen. Här anordnas också rastplatsmöbler.

Parkeringsplats för 5-10 bilar finns inom den västra delen av f.d. trädgårdslandet omedelbart söder om kyrkogården.

Eldplatser skall finnas där Lekhytteån och Garphytteån strålar samman, samt längst i söder vid Svartån. Längst i söder skall också finnas ett vindskydd.

Ett markerat stigsystem skall finnas utlagt inom området. Broar över åarna bör finnas på sex platser. Stigarna skall hållas uppröjda.

Gränsmarkeringen skall följa svensk standard, SIS 03 15 22. Utmärkning av gränser bör ses över var femte år. Länsstyrelsen ansvarar för detta.

Renhållning

Soptunna och toalett finns i anslutning till parkeringsplatsen i norr. Vid eldplatsen i söder finns toalett.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet. Tillsynen kan läggas ut på enskild eller annan lämplig uppdragstagare.

DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder, eventuellt slitage och andra förändringar i naturförhållanden m.m. inom reservatet. Dokumentationen skall helst ske med både anteckningar och foton. Det är särskilt viktigt att dokumentera slitage och status före och efter utförda skötselåtgärder.

FINANSIERING AV SKÖTSELINSATSER

Finansieringen av den löpande skötseln och återkommande restaureringsinsatser sker inom ramen för det statliga vårdanslaget.

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Åtgärd	Område	Tidpunkt	Utförare	Prioritet
Bete	1,2,3,4,5	Årligen	Uppdrag	1
Röjning/gallring	1,2,3,4,5	Vid behov	Uppdrag	1
Gallring av gran	6,7	Vid behov	Uppdrag	2
Stigröjning	1,2,3,4,6,7	Årligen	Uppdrag	2
Underhåll av broar	2,3,4,6	Vid behov	Uppdrag	2
Renhållning		Årligen	Uppdrag	2
Gränsmarkering		Var 5:e år	Uppdrag	2

NATURRESERVATET LEKEBERGA - SÄLVEN

Skala 1:5000
Ekvidistans ca 2.5m

- ++ Reservatgräns
- ..... Markerad stig
- P** Parkeringsplats
- Rastplats
- Eldplats
- Toalett
- Fångstgrop
- Tomtmark
- - - Gräns för skötselområde
- 6 Nr på - - -

